

SÖDERBYBLADET

Nr 5 Årgång 7 Juni 2007

ISSN 1459-8493

Utgivare: Södra Vallgrund byråd rf

Sommartorg lördagen den 14 juli

Margot Erström med flere medverkar

SOMMARFEST

Söndagen den 22 juli kl. 14.00 blir det sommarfest i U.f. Havsbandets lokal (lokaalin).

Vi träffas och har en trevlig eftermiddag tillsammans.

Ur programmet:

Allsång, visor, dans och överraskningsgäster utlovas. Ungdomsföreningen sköter kaffeserveringen.

Du som vill spexa, trolla, göra teater etc. ta kontakt med Karin Sandqvist, 0400 252958.

(Seniordansarna, smedsbygruppen, har lovat uppträda. Red. anm.)

TACK, TACK, TACK !

Unika upplevelser, starkt "vi-anda" och minnen för livet lockas fram under lägerskolor.

Ni har bidragit till detta!

Vi vill på det allra hjärtligaste tacka er alla, 144 stycken matgäster som vi hoppas njöt av söndagslunchen den 20. 5.2007.

Understödsföreningen vid Södra Vallgrund skola

SÖDRA VALLGRUND SAMMFÄLLIGHETER

höll ordinarie delägarstämma i skolan den 20 april 2007. Utöver de stadgeenliga ärendena behandlades som vanligt, diverse anhållan om båtplatser och annat. Förutom styrelsen (som återvaldes) fanns 16 delägare närvarande och de flesta ärenden klarades av i rask takt. Något som dock väckte diskussion var den s.k. jorddumpningsplatsen vid Skatan. Det är tillåtet att deponera jord- och stenmassor samt t.ex. stubbar och ris invid vändplatsen vid Skatan –

men gamla motorsågar, bildäck och byggavfall hör hemma på återvinningsstationen i Replot! Om det fortsätter dyka upp otillåtet material så tvingas vi förbjuda all dumpning på platsen. Kom även ihåg att jordmassorna skall tippas över kanten och inte mitt på plan.

Om man vill deponera material vid Skatan bör man ovillkorligen först kontakta någon av styrelsemedlemmarna (Rolf Sund, Anders Back, Rolf Snygg).

Protokoll från stämman finns till påseende hos Rolf Snygg.

Styrelsen / Rolf Snygg

Hantering av avloppsvatten i skärgårdsområden

Ni hinner ännu delta i fastighetsutredningarna!

I maj inleddes fältarbetet och fastighetsutredningar har nu utförts på ett antal gårdar i Södra och Norra Vallgrund, samt i Söderudden. För målområdet i Korsholm finns dock utrymme för flera utredningar (totalt 220).

Anmäl er till Jessica Grynngårds, tel: 050 913 5454. Senast 29.6.2007.

Eftersom undersökningarna finansieras av projektet, kostar utredningarna inget för fastighetsägarna. Genom att delta i utredningen binder man heller inte sig till något eller någon. Projektet är riktat till befintliga fastigheter med åretruntboende. Sommarstugor och nybyggen är således inte med i detta projekt.

I utredningen undersöks befintlig avloppsvattenhantering, samt möjligheter för nytt behandlingssystem. Terrängmätningen innefattar höjdavvägning. Som resultat av utredningarna sammanställs rekommendationer om hur avloppshanteringen kan lösas på fastigheterna i fråga. Rekommendationerna kommer att vara ett betydande stöd för de fastighetsägare som ska ordna planering och byggande av behandlingssystem, eftersom den grundläggande delen av planeringen då redan utförts.

Projektet finansieras i första hand av EU:s mål-2 program, samt av kommunerna Korsholm och Vörå-Maxmo. Pro Agria Österbottens Svenska Lantbrukssällskap är projektägare.

Jessica Grynngårds, miljöplanerare YH.
Projektansvarig: Avloppshantering i skärgårdsområden

KVARKENVALSEN

Medan vågorna rulla mot stranden
och speglar ett blånande hav,
havsbrisen smeker om kinden
dofter som sjöluften gav.

På Kvarkens brusande vågor
vi kryssar bland klippor och skär.
Kvällssolen dalar i lågor,
påminner att natten är när.

Bland skiftande öden och dagar
vi lever i skärgårdens famn.
Går steniga, krokiga stigar
som leder till tryggande hamn.

När Kvarken är blank som en spegel
och tystnat har sorl och brus.
Då ville vi hissa vårt segel
och styra mot morgonens ljus.

När isarna lägga sitt hölje
över fiskar och andra sorts djur
och snön yr i storm och i stiltje
då tar vi på Kvarken en tur.

Med seglaren styr vi mot väster
mellan fyrarnas blinkande ljus
som hälsar välkommen till gäster.
Kom lyssna till vågornas sus!

Skriven 28 april 2007
Gertrud Ståhl

Fort Sommarö

Forststyrelsen meddelar att de har utsett Rolf Sund att verka som "gårdskar!" vid Fortet. Till hans uppgifter hör bland annat att röja sly längs vägarna, fylla på ved vid grillplatserna, toalettpapper vid utedassen och i största allmänhet se till att speciellt områdena kring grillplatserna, stigarna och simstranden är i skick.

Om du märker att nåt saknas, håller på att ta slut eller borde åtgärdas vid Fortet går det bra att kontakta Rolf per tfn 050-5170 150 eller Anders Isaksson vid Forststyrelsen. Anders når man på tfn 040-7408 016.

Forststyrelsen påminner också om att vi alla som besöker och vistas på Fort Sommarö skall idka s.k. skräpfritt friluftsliv. Det innebär i praktiken att man tar med sig hem de sopor (tex. tomma förpackningar) som uppkommer under vistelsen vid Fortet. Därför finns heller inga sopkärl utplacerade på området. All uppgörande av eld bör ske vid de grillplatser som finns på området, den ena vid vaktstugan och den andra vid bryggan.

En hastighetsbegränsning om 20 km/h kommer också att införas på området eftersom det kommit klagomål på att det ibland okynneskörs alltför fort. Vägen går ju som bekant genom vaktstugans gårdsplan där folk ofta befinner sig. Vi hoppas att begränsningen respekteras så att bilkörning genom området till simstranden kan tillåtas också i fortsättningen.

Vaktstugan har i vår renoverats och försetts med bla. bastu. Stugan lämpar sig utmärkt för olika grupper och lägerskoleverksamhet. Ta kontakt med Terranova tfn 020 564 5281 som sköter om uthyrningen ifall ni är intresserade av att vistas i stugan.

Rolf Sund

Aktiastiftelsen i Vallgrund

Beslöts, på Delegationsmöte 4.5 2007, att av årets överskott utdelas 13000 € till föreningar med konto i Aktia enligt följande:

Korsholms 4H för verksamhet i Skärgården	200,-
Folkhälsan i Replot r.f.	500,-
IF Kvarken r.f. för verksamheten	1000,-
FRK Replot avd. för kurs i Första hjälp	450,-
Södra Vallgrund Byaråd renovering Sommaröhallen	2000,-
Understödsföreningen vid Södra Vallgrund skola	1000,-
Söderuddens hem och skola	300,-
Replot frivilliga brandkår för ungdomsverksamhet	900,-
Söderuddens skola	250,-
Föräldraföreningen Replot skola	500,-
Replot Skärgårds hembygdsförening r.f. för Svennas stuga	1500,-
UF Havsbandet r.f.	200,-
Föreningen Skräddar-Antas stuga Norra Vallgrund	1450,-
Reumaföreningen Dolores r.f.	200,-
Skärgårdens Musikskola r.f.	500,-
Söderuddens Skärgårds hembygdsforskare	500,-
Sponsoravtal: Lågstadieskolornas stafettdag	159,-
Cykelhjälm till alla skolelever i skärgården i årskurs 1 hösten 07	500,-

SPÅR AV BEBYGGELSE

Ett par kvällar i början av maj hade ett tiotal intresserade bybor samlats för att finna spåren av gammal bebyggelse. Förutsättningarna var goda, snön hade smält men växtligheten hade ännu inte kommit i gång.

Vi var på "Adamas back". Adamas Maj var Svennas farmor. Adam Nyström var lott på Korsören. Vi såg var Lina Nyströms stuga tidigare stått. "Nyströmskan" (var det Linas mor?) var en häftig kvinna. Hon var förman på Vasklot.

Vi var på "Lundströms back" Där Petter och Abraham Lundström bott. Abraham var Maj-Britt Snyggs farfar.

Jag kom snabbt underfund med att det är omöjligt att under ett par kvällstunder, rätt kunna dokumentera de gamla husgrunder vi känner till och få uppgifter om "beboarna". Plats för vinterns studiecirkel. I våra moderna tider behöver vi ju inte endast märka ut bostället med en prick på kartan, utan även skriva in koordinaterna som med någon meters noggrannhet fås med GPS-navigatör.

Undersökningarna i terrängen gav inspiration till fortsatta studier o dokumentation.

Hos Herman o Kika Fogelberg hade två husgrunder blivit synliga sedan hästen börjat vistas i backen. Tydligt var det frågan om uthus! Men vems?

I Österändan, i närheten av Birger Öster, syntes "Smidi Fassins" husgrund med spår av källargrop och spisgrund. Även spår av en uthusgrund på ca. 6 x 6 meter kunde spåras en bit ifrån.

Det var Svennas Edwards far som flyttade stugan ut till Holman där Svennas Sven (Sven Back) bodde under sin livstid. Stugan flyttades från det ställe i Österändan där Sune Back nu byggt sitt bostadshus.

"Skäri Marias" stuga som nu blivit bystuga, hade stått ungefär där Verner Ehn har sitt uthus.

Det som hittills beskrivits är en liten del av alla intressanta platser vi besökte. Den nulevande generationen kan i alla fall berätta något om spåren av gammal bebyggelse. Det är vår plikt att för nästa generation ge den kunskapen vidare. Märka ut platsen på kartan, anteckna koordinaterna, fotografera platsen samt så noggrant som möjligt anteckna personer och familjer som bott i huset.

VÅRENS STUDENT

Marie Håkans, drömmer om att bli lärare. Hon har sökt in till pedagogiska fakulteten till klasslärarutbildningen. Hon kan även tänka sig att bli socionom vid Svenska Yrkeshögskolan i Vasa. I mitten av juli räknar hon med att få veta vart hon blivit antagen.

I sommar skall hon jobba som lekledare vid simskolan.

Börje

NU ÄR DET SOMMAR

Den 3.5 såg undertecknad ett svartvit flugsnapparpar bosätta sig i en nyuppsatt fågelholk. Bryskt körde de bort en talgoxe som redan etablerat sig i holken.

Den 5.5 rapporterade John Snygg om ladusvalan. Om stenskvätta, rödhake och fisktärna rapporterade Per-Håkan Stolpe den 6.5. Samma dag såg Håkan Berg en silvertärna Både hus- och ladusvalan såg Håkan Berg den 8.5. En av de sista flyttfåglar som kommer är tornsvalan (eller tornseglaren som den numera skall heta). Undertecknad hörde och såg dem, den 28.5. Nu är det sommar!

Börje

Ett polisingripande

Efter kriget hade jag taxirättigheter. Detta åkdon ville polisen åka i den där kvällen då detta hände. Han kom in till mig en eftermiddag, uppstädad i uniform som det hör till vid en utryckning i tjänsteärende, med pistol i hölstret vid bältet och den vad vi kallar för pampon. Här kommer jag troligen att få se något roligt eller inte, så roligt blev det då inte den dagen. Polisen kom och satte sig i min bil, han talade inte så mycket på vägen dit där brottet skulle utredas.

Kör mig till Norra Vallgrund var nästan de enda orden han kom att säga under resan. Vi kom till den sista stugan mot Replot, på vänstra sidan. Vi stannade vid ingången till stugans tomt. Där inne på gården stod en frustrerande, dreglande man med något i sin ena hand som jag inte kunde uppfatta vad det var. Jag följde tätt efter polisen, för det såg hotfullt ut. Som en raket rusade gårdens pojke mot polisen, fick denne till marken med ett kast. Det blev en häftig kamp. Jag fick tag i pojkens ena ben och drog så att polisen blev fri och de fick då byta roll. Polisen ovanpå och kunde

då göra bruk med pampon på pojken röv under skrik som när de slaktar en gris.

Mycket folk hade samlats då de hörde oljudet och kunde då bistå med att kalla på förstärkning från Vasa medan skrånande mannen blev försedd med handfängsel med min hjälp. Han blev då mycket lugnare till lynnet, det sved säkert av alla slagen från polisen. Jag hade nu gjort mitt och kunde söka mig ut på vägen där det blivit av oljudet en mindre folksamling. När jag tittade mot skogen, fick jag se en man med blodigt huvud kommer sakta krypande ur den djupa snön, längre än till diket orkade gubben inte, där blev han liggande tills hjälp kom från Vasa. Pojken blev förd till Vasa för att nyktra till.

Den slagne mannen han klarade inte livet trots att han blev förd till sjukhus, han dog bara någon dag senare. Den vildsinte mannen var svensk och blev sänd dit där han hörde hemma. Om han blev straffad i sitt Sverige är mig inte bekant.

Det här blev då inte en solskenshistoria att skriva om, men väl hade jag önskat att det så skulle ha blivit. Det var nog det ruskigaste jag varit med om i vår grannby N. Vallgrund. Allt hände troligen efter ett gräl mellan far och son, där spriten torde ha varit orsaken till detta ruskiga äventyr, här i vår annars så lugna skärgård.

John Ståhl

Vinprovning 27.4.

Vi reste runt i vinvärlden tillsammans med Margareta Morgan från Kalle's Inn. Under kvällens lopp besökte vi Frankrike, Spanien, Italien och Argentina. Vi som var ute och reste for till och med två gånger till både Spanien och Frankrike, men det var det värt! I över två timmar diskuterade vi vin, druvor och vinodlarländer, så nu finns det 20 nya vinkännare i byn. Tre röda, två vita och ett skumvin provades. Det är inte så lätt att hitta ord för dofter och smaker man känner i vinet, men vi kom snabbt överens om terminologi som kryddig, blommig och fruktig.

Vi smakade några av Alkos beställningsvin, de är sådana som inte finns att plocka från hyllan utan skall beställas, och sådana smakar man verkligen inte ofta. Vi smakade dessutom på ostar och på den fantastiskt goda gravad-laxröran som Annelie hade lagat. Maria och Annelie skötte serveringen fint, vi andra satt och såg på när våra glas fylldes. Borden var fint dukade med vita dukar, ljus och salta nötter (för med

saltnötterna fick vi neutralisera smaklökarna innan följande vin). Det var en rolig kväll, hoppas initiativtagarna orkar och kan ordna flera sådana åt oss!

Följande viner provsmakades:

Skumvin Aliguer 2006, Spanien
Vita viner Savingnon de carsin 2002, Frankrike
Antis chardonnay 2006, Argentina
Röda viner Capitel san rocco 2004, Italien
Bourgogne hautes cotes de nuits, Frankrike
Javen pena roble, Spanien

Monika Nissander

UNF Finland 26.4.

Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik och Svenska Österbottens ungdomsförbund har ordnat drogförebyggande infotillfällen för sjundeklassisternas föräldrar på nio olika orter i Österbotten. Föräldrar och elever har inbjudits till lokalin för att se en film inspelad från TIU (Teater i undervisningen) – föreställningen som förevisats i högstadieskolor i området. Föreställningen handlade om Wilma, storasyster Sofia och deras familj. Storasyster tar med lillasyster på fest och efteråt hittar föräldrarna Wilma full under köksbordet. Pjäsen varvades med scener där eleverna fick delta och fundera på vad de själva tycker om ansvar, gruppsyck och moraliska frågor. På infotillfället skulle man dessutom ha diskuterat tonårsfylleri och droger samt drogfria aktiviteter för ungdomar.

UNF Finland står för Ungdomarnas nykterhetsförbund och ordnar aktiviteter för sina medlemmar som är 13 år och äldre. På tre orter kunde UNF-grupper inom ungdomsföreningen bildas. I maj ordnas UNF-disco och café i Kristinestad, knytkalas/spelkväll i Petalax och filmkväll i Överesse. I Vasa ordnas dessutom UNF Camp, ett tredagars läger, i juni. Tyvärr så är vi inte ännu en av de nybildade grupperna, eftersom inte en endaste förälder eller elev dök upp. Nåväl, ingen sorg i hatten för det. Tiden var väl inte mogen. Men än har vi inte gett upp!

Monika Nissander

SÖDERBYBLADET

Redaktör: Börje Anderson
Lotsvägen 2, 65930 Södra Vallgrund
Tel. 06-3527758, GSM 050-5917958
E-post: borje.anderson@netikka.fi
Redaktionssekreterare: Hans Söderlund
Sommarösvägen 442A

65930 Södra Vallgrund, tel. 06-3527586

Nästa blad, nr 6 utkommer omkring vecka 27.